

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
ННІ бізнесу, природокористування і туризму
Кафедра управління персоналом та бізнес-технологій

СТАТИСТИКА ПРАЦІ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання розрахунково-графічної (контрольної) роботи
для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньо-професійною
програмою «Управління персоналом та економіка праці»

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри
управління персоналом
та бізнес-технологій
Протокол № 1 від 17 січня 2024 року

Статистика праці. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної (контрольної) роботи для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Управління персоналом та економіка праці» / Укл.: Мекшун Л.М., Хмелевський С.М. – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2024. – 19 с.

Укладачі: Мекшун Людмила Миколаївна, доцент кафедри управління персоналом та бізнес-технологій, кандидат економічних наук, доцент;

Хмелевський Сергій Миколайович, доцент кафедри управління персоналом та бізнес-технологій, кандидат економічних наук, доцент

Відповідальний за випуск: Ремньова Людмила Михайлівна, завідувач кафедри управління персоналом та бізнес-технологій, кандидат економічних наук, професор.

Рецензент: Полковниченко Світлана Олександрівна, доцент кафедри маркетингу, PR-технологій і логістики Навчально-наукового інституту економіки НУ «Чернігівська політехніка», кандидат економічних наук, доцент

ЗМІСТ

Вимоги до виконання розрахунково-графічної (контрольної) роботи	4
Завдання варіанту 1	6
Завдання варіанту 2	8
Завдання варіанту 3	10
Завдання варіанту 4	12
Завдання варіанту 5	14
Критерії оцінювання тестових завдань, розкриття теоретичного питання та розв'язання задач в роботі	17
Список використаної та рекомендованої літератури	18

ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ (КОНТРОЛЬНОЇ) РОБОТИ

Розрахунково-графічна робота (РГР) і контрольна робота (КР) – це самостійна робота здобувача вищої освіти призначена для більш повного засвоєння пройденого матеріалу з певної дисципліни [7]. Робота здається здобувачем вищої освіти до початку залікової сесії.

Вона містить не тільки теоретичний, але й практичний матеріал, представлений у вигляді розрахунків, таблиць, графіків і діаграм. Структура РГР має містити:

- зміст, в якому здобувач вищої освіти подає інформацію про всі розділи своєї роботи;
- викладення теоретичного матеріалу з посиланням у квадратних дужках на джерела із списку використаних джерел;
- розв'язання задач або проведення основних розрахунків і викладення отриманих результатів у формі таблиць, графіків і діаграм;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (якщо вони є).

До написання роботи слід приступити після уважного вивчення відповідного розділу навчального посібника з навчальної дисципліни «Статистика праці». Далі добирається і вивчається інша спеціальна література. Для полегшення виконання роботи до кожного варіанту дано список рекомендованої літератури.

РГР (контрольна робота) виконується державною мовою, грамотно, чітко і акуратно. Здобувачу вищої освіти потрібно повністю розкрити теоретичну частину роботи (5-8 сторінок) і максимально вірно провести та надати всі розрахунки, дати правильні відповіді на тестові завдання.

Сторінки роботи повинні бути пронумеровані внизу по середині. Відповідь на кожне питання має починатися з нового листа. Відступи на сторінці стандартні (2,5 см зліва і по півтора сантиметра з інших сторін). Шрифт – Times New Roman, 14, вирівнювання основного тексту по ширині.

РГР (контрольна робота) обов'язково повинна мати титульний лист, де вказується назва дисципліни, номер варіанту завдання, а також ПІБ студента, його група та дані викладача, який перевіряв роботу.

Всі ілюстрації позначаються словом «Рисунок». Даний напис розміщується під ілюстрацією. Кожне зображення треба нумерувати. На всі рисунки і таблиці в тексті повинні бути посилання.

Таблиці підписуються угорі і також нумеруються.

Нумерація всього ілюстративного та табличного матеріалу ведеться арабськими цифрами. Можлива ситуація, коли таблиця буде розділена (якщо рядок або стовпець виходять за рамки аркуша). Весь ілюстративний та табличний матеріал може бути розташований як в самій роботі, за текстом, так і в окремо взятій частині роботи, яка називається «Додаток».

Якщо потрібно надати на розгляд формулу, використовувати для цього потрібно символи, запропоновані державним стандартом. У формулах кожний символ повинен бути роз'яснений (робиться це безпосередньо під формулою, роз'яснення кожного окремого символу починається з окремого рядка).

Складені контрольні завдання з урахуванням програми курсу «Статистика праці».

РГР (контрольна робота) направляється викладачу для перевірки у строки, що вказані в графіку навчального процесу, через систему дистанційного навчання «MOODLE» - <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=311>.

У РГР (контрольній роботі), яка визнана задовільною, викладач виставляє оцінку. РГР (контрольна робота), у якій здобувач вищої освіти не розкрив основний зміст теоретичного питання, тестових завдань або в них є серйозні помилки чи невірно вирішені задачі оцінюється оцінкою «не зараховано» і повертається студентові для доопрацювання [12].

Розрахунково-графічна робота має п'ять варіантів, кожен з яких містить: тестові завдання, теоретичне питання та практичну частину. Номер варіанту відповідає порядковому номеру студента у списку групи і обирається за таблицею, наведеною нижче.

Таблиця 1 – обрання варіанту контрольної роботи за порядковим номером здобувача вищої освіти (ЗВО) в групі

Номер варіанту	Порядковий номер ЗВО
Варіант 1	1; 6; 11; 16; 21; 26; 31.
Варіант 2	2; 7; 12; 17; 22; 27; 32
Варіант 3	3; 8; 13; 18; 23; 28; 33
Варіант 4	4; 9; 14; 19; 24; 29; 34
Варіант 5	5; 10; 15; 20; 25; 30; 35

ЗАВДАННЯ ВАРІАНТУ 1.

1. ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ

1. Міжнародна організація праці була створена у:
 - А) 1946 р.
 - Б) 1919 р.
 - В) 1954 р.
2. Учасниками Міжнародної організації праці є:
 - А) 185 країн;
 - Б) 27 країн;
 - В) 250 країн.
3. Предметом статистики праці виступають:
 - А) трудові ресурси;
 - Б) підприємства та організації;
 - В) явища та процеси, які відбуваються у сфері праці.
4. До методів, які використовуються у статистики праці, відносяться:
 - А) загальні (діалектичні);
 - Б) загальнонаукові;
 - В) специфічні (конкретно-наукові).
5. Відносний показник, який характеризує частину населення, яке пропонує свою працю на ринку для виробництва товарів та надання послуг – це:
 - А) рівень економічної активності населення;
 - Б) рівень зайнятості;
 - В) рівень безробіття.
6. Кількість вільних робочих місць та вакантних посад, що повідомили підприємства та організації в державну службу зайнятості – це:
 - А) попит на робочу силу на ринку праці;
 - Б) навантаження на одне вільне робоче місце (вакантну посаду);
 - В) економічна активність населення.
7. У державній статистичній звітності працівники поділяються на персонал:
 - А) зайнятий основною та неосновною діяльністю;
 - Б) зайнятий та незайнятий економічною діяльністю;
 - В) адміністративний персонал, спеціалісти та робочі.
8. Залежно від причин вибуття, обіг робочої сили може бути:
 - А) необхідним та зайвим;
 - Б) зовнішнім та внутрішнім;
 - В) абсолютним та відносним.
9. Одиниці методу вимірювання рівня продуктивності праці, при якому облік продукції ведеться у штуках, метрах, тонах:
 - А) трудових одиницях виміру;
 - Б) вартісних одиницях виміру;
 - В) натуральних одиницях виміру.

10. Залежно від вибору одиниць вимірювання продукції розрізняють такі методи вимірювання рівня продуктивності праці:

- А) натуральний, трудовий, вартісний;
- Б) натуральний, вартісний;
- В) грошовий, трудовий.

2. ТЕОРЕТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Розкрити питання: «Статистика оплати праці»

Необхідно дослідити:

- суть, форми та системи оплати праці,
- поняття фонду оплати праці, його склад і структуру,
- індексний метод аналізу динаміки заробітної плати,
- індекси номінальної та реальної заробітної плати,
- таблицю і графіки середньомісячної заробітної плати та індексу інфляції штатних працівників за останні 10 років.

Рекомендована література для розкриття теоретичного питання:

1. Мекшун Л.М. Лекція 7. «Статистика оплати праці». [Електронний ресурс]: дистанційний курс Moodle для студентів. URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=311>

2. Статистика праці. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Управління персоналом та економіка праці» всіх форм навчання/ Укл. Забаштанський М.М., Мекшун Л.М. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 36 с.

3. Статистика праці. Луняк І.В. - INST46044U_DIST [Електронний ресурс]: дистанційний курс Moodle для студентів. К.: КНЕУ, 2019. URL: <http://dom.kneu.kiev.ua/enrol/index.php?id=904>.

4. Бараник З. П. Статистика праці: Навч. посібник. Розділ 8. К.: КНЕУ, 2003. С. 139-161.

3. ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Розв'язати задачі:

Задача 1.

За даними статистичних збірників провести аналіз динаміки та структури зайнятих в економіці України за останні 5 років. Результати аналізу представити графічно. Зробити висновки.

Задача 2.

Виходячи з даних, наведених про підприємство, що введено в експлуатацію 20 січня, розрахувати середньооблікову чисельність працюючих

за березень та перший квартал, середньоювочну та середню фактичну чисельність працівників. Зробити висновки.

Числа місяця	Кількість робітників за списком	З'явилося на роботу	Фактично працювало
20	100	100	100
21	110	110	110
22	115	115	115
23	115	110	110
24	112	110	100
27	114	110	100
28	120	115	100
29	120	100	100
30	118	110	100
31	120	115	105

ЗАВДАННЯ ВАРІАНТУ 2.

1. ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ

- Джерелами інформації для статистики праці є:
 - державна статистична звітність;
 - вибіркові обстеження;
 - відомості податкової інспекції.
- Обстеження у галузі статистики праці відбувається на:
 - вибірковій основі;
 - суцільній основі;
 - регулярній основі за потребами уряду країни.
- Показники статистики праці відповідно до міжнародних вимог повинні:
 - характеризувати галузі країни;
 - характеризувати країну в цілому;
 - характеризувати всебічно трудові ресурси країни.
- Статистика структури та розподілу економічно активного населення передбачає збирання даних:
 - один раз на 5 років;
 - один раз на рік;
 - один раз на 10 років.
- Учні, студенти, домогосподарки, пенсіонери відносяться до:
 - економічно активного населення;
 - економічно неактивного населення;
 - безробітного населення.
- Населення у працездатному віці (за методологією МОП) – це:
 - 15-70 років;
 - 15-75 років;

В) 16-60 років.

7. Відношення необхідного обігу за звільненням за період до середньооблікової чисельності працівників – це коефіцієнт:

- А) обігу за звільненням;
- Б) плинності;
- В) необхідного обігу.

8. Основною формою статистичного спостереження за рухом робочої сили на підприємствах є:

- А) статистична звітність з праці;
- Б) соціологічні опитування працівників;
- В) фінансова звітність підприємства з праці.

9. За допомогою цього методу аналізується динаміка середнього рівня продуктивності праці деякої сукупності виробничих одиниць – це:

- А) індексний метод;
- Б) балансовий метод;
- В) метод групувань.

10. Цей метод дає можливість встановити наявність залежності та виразити її кількісно – це:

- А) індексний метод;
- Б) кореляційний аналіз;
- В) метод групувань.

2. ТЕОРЕТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Розкрити питання: «Статистика продуктивності праці»

Необхідно дослідити:

- суть поняття «продуктивність праці»,
- особливості та завдання статистики продуктивності праці,
- формули та підходи до вимірювання рівня продуктивності праці,
- вимірювання продуктивності праці на підприємствах та в їх виробничих підрозділах,
- якісні і кількісні параметри продуктивності праці.

Рекомендована література для розкриття теоретичного питання:

1. Мекшун Л.М. Лекція 6 «Статистика продуктивності праці». [Електронний ресурс]: дистанційний курс Moodle для студентів. URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=311>

2. Статистика праці. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Управління персоналом та економіка праці» всіх форм навчання/ Укл. Забаштанський М.М., Мекшун Л.М. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 36 с.

3. Статистика праці. Луняк І.В. - INST46044U_DIST [Електронний ресурс]: дистанційний курс Moodle для студентів. К.: КНЕУ, 2019 - URL: <http://dom.kneu.kiev.ua/enrol/index.php?id=904>.

4. Бараник З. П. Статистика праці: Навч. посібник. Розділ 7. К.: КНЕУ, 2003. С.119-139.

3. ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Розв'язати задачі:

Задача 1.

Під час проведення вибіркового обстеження населення з питань економічної активності було отримано наступні дані:

- учень середньої школи;
- жінка знаходиться у відпустці з догляду за дитиною;
- син працездатного віку доглядає хворого батька;
- студент другого курсу денної форми навчання;
- пенсіонер, який шукає роботу;
- домогосподарка;
- людина працездатного віку обробляє ділянку;
- учень, що навчається вдома;
- людина отримує допомогу з безробіття;
- жінка допомагає чоловіку безкоштовно на власному підприємстві;
- жінка тимчасово відсутня на роботі.

Визначити економічно активних та економічно неактивних осіб. Результати представити у вигляді таблиці.

Задача 2.

У базовому році середньооблікова чисельність працівників на підприємстві становила 710 осіб. У цьому році загальна кількість звільнених з роботи на підприємстві дорівнює 30 осіб, у тому числі за власним бажанням — 10 осіб. На роботу прийняли 15 осіб. Розрахувати коефіцієнти руху кадрів на підприємстві. Зробити висновки.

ЗАВДАННЯ ВАРІАНТУ 3.

1.ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ

1. Показники статистики праці розглядаються у зв'язку із:
 - А) показниками фінансової діяльності підприємств;
 - Б) рівнем життя населення;
 - В) відтворенням населення.
2. Статистика праці відноситься до:
 - А) економічної статистики;
 - Б) соціальної статистики;
 - В) не належить до галузевих статистик.
3. Причинами створення Міжнародної організації праці були:
 - А) політичні;

- Б) економічні;
- В) соціальні.

4. Програми МОП з технічної допомоги країнам включає такі напрями статистики праці:

- А) статистика робочої сили;
- Б) статистики заробітної плати та вартості витрат на робочу силу;
- В) класифікація занять та статусу в зайнятості.

5. Низькі коефіцієнти зайнятості та високі коефіцієнти безробіття свідчать про:

- А) стабільний економічний стан у країні;
- Б) кризові явища в економіці країни;
- В) недостатню інформацію про висновки.

6. Система показників інтенсивності зайнятості та безробіття населення може використовуватися для:

- А) узагальнення процесів зайнятості та безробіття населення;
- Б) порівняльного дослідження процесів зайнятості та безробіття населення;
- В) усунення впливу абсолютної величина населення на процес, що здійснюється.

7. Основним показником наявності робочої сили виступає показник:

- А) середньо явочна чисельність;
- Б) кількість фактично працюючих;
- В) облікова чисельність працюючих.

8. До облікового складу включаються працівники:

- А) залучені для виконання робіт за договорами цивільно-правового характеру;
- Б) які перебувають у щорічних та додаткових відпустках згідно з законодавством;
- В) прийняті на роботу за сумісництвом з інших підприємств.

9. Якщо підприємство виробляє однорідну продукцію, тоді індекс продуктивності праці може бути обчислений:

- А) на основі зіставлення прямих показників рівня продуктивності праці;
- Б) на основі зіставлення обернених показників рівня продуктивності праці;
- В) зіставленням індексів трудомісткості та обсягу продукції.

10. Для вивчення впливу окремих чинників на зміни продуктивності праці використовують:

- А) індексний метод;
- Б) балансовий метод;
- В) метод групувань.

2. ТЕОРЕТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Розкрити питання «Статистика трудових ресурсів»

Необхідно розкрити:

- поняття, склад та завдання статистики трудових ресурсів;
- завдання статистики трудових ресурсів,
- методи розрахунку трудових ресурсів,
- основні показники статистики трудових ресурсів.

Рекомендована література для розкриття теоретичного питання:

1. Мекшун Л.М. Лекція 3 «Статистика трудових ресурсів». [Електронний ресурс]: дистанційний курс Moodle для студентів. URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=311>

2. Статистика праці. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Управління персоналом та економіка праці» всіх форм навчання/ Укл. Забаштанський М.М., Мекшун Л.М. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 36 с.

3. Статистика праці. Луняк І.В. - INST46044U_DIST [Електронний ресурс]: дистанційний курс Moodle для студентів. К.: КНЕУ, 2019 - URL: <http://dom.kneu.kiev.ua/enrol/index.php?id=904>.

4. Бараник З. П. Статистика праці: Навч. посібник. Розділ 3. К.: КНЕУ, 2003. С.25-36.

3. ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Розв'язати задачі:

Задача 1

Середньооблікова чисельність промислово-виробничого персоналу на підприємстві у звітному році — 120 осіб. Обсяг товарної продукції — 1280 тис. грн. У плановому році продуктивність праці підвищиться на 8 %, а обсяг виробництва продукції — на 5 %. Обчислити чисельність промислово-виробничого персоналу в плановому році.

Задача 2

За червень місяць працівниками підприємства відпрацьовано 2800 людино-днів; цілодобові простої становили 90 людино-днів; невиходи на роботу — 1200 людино-днів; зокрема у зв'язку з черговими відпустками та вихідними днями — відповідно 180 та 900 людино-днів. Середньооблікова чисельність працівників становила 140 осіб. Розрахувати показники робочого часу. Зробити висновки.

ЗАВДАННЯ ВАРІАНТУ 4

1. ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ

1. Періодичність надання статистичної звітності з праці в Україні встановлена:

- А) щомісячно;
- Б) щоквартально;

- В) за рік;
Г) один раз на два та чотири роки.
2. До нецентралізованої статистичної звітності відноситься звітність, яка збирається:
- А) органами Державної служби зайнятості;
 - Б) органами Державної служби статистики;
 - В) науково-дослідними інститутами.
3. До економічно активного населення згідно з методологією МОП відноситься населення у віці:
- А) 16-60 років;
 - Б) 15-70 років;
 - В) 16-60 (жінки), 16-65 (чоловіки) років.
4. Статистичні дані про вартість робочої сили збираються:
- А) один раз на 5 років;
 - Б) один раз на рік;
 - В) один раз на 10 років.
5. Частина населення, яка має фізичний розвиток, розумові здібності і знання, які необхідні для роботи в економіці – це:
- А) зайняті;
 - Б) трудові ресурси;
 - В) працездатне населення.
6. Працездатне населення поділяється на:
- А) економічно активне та неактивне населення;
 - Б) зайнятих та безробітних;
 - В) трудові ресурси, економічно активне та неактивне населення.
7. Віднесення щомісячних даних про чисельність працівників до середньооблікової чисельності за рік – це:
- А) середня чисельність фактично працюючих;
 - Б) облікова чисельність за рік;
 - В) індекс сезонності.
8. До категорії промислово-виробничого персоналу відносяться:
- А) робітники;
 - Б) службовці;
 - В) інженерно-технічні працівники.
9. Рівень продуктивності праці виражається за допомогою:
- А) кількості продукції, що виробляється за одиницю часу;
 - Б) витрат часу на одиницю продукції;
 - В) трудомісткості одиниці продукції.
10. Витрати часу на одиницю продукції – це показник:
- А) продуктивності праці;
 - Б) трудомісткості праці;
 - В) трудовитрат праці.

2. ТЕОРЕТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Розкрити питання: «Статистика чисельності, складу та руху робочої сили»

Необхідно дослідити:

- статистику чисельності робочої сили,
- статистику складу робочої сили,
- статистику вивчення руху чисельності робочої сили та вимір сезонних коливань у її чисельності.

Рекомендована література для розкриття теоретичного питання:

1. Мекшун Л.М. Лекція 4 «Статистика чисельності, складу та руху робочої сили». [Електронний ресурс]: дистанційний курс Moodle для студентів. URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=311>.

2. Статистика праці. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Управління персоналом та економіка праці» всіх форм навчання/ Укл. Забаштанський М.М., Мекшун Л.М. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 36 с.

3. Статистика праці. Луняк І.В. - INST46044U_DIST [Електронний ресурс]: дистанційний курс Moodle для студентів. К.: КНЕУ, 2019. URL: <http://dom.kneu.kiev.ua/enrol/index.php?id=904>.

4. Бараник З. П. Статистика праці: Навч. посібник. Розділ 4. К.: КНЕУ, 2003. С.44-59.

3. ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Розв'язати задачі:

Задача 1.

За звітний період випущено 576000 виробів при чисельності 2300 чол. У наступному році планується випустити 835000 виробів при збільшенні чисельності на 20%. Визначити зростання та показники продуктивності праці у звітному та плановому періодах.

Задача 2.

За даними статистичних збірників провести аналіз динаміки безробітних в економіці України за останні 5 років. Результати аналізу представити графічно. Зробити висновки.

ЗАВДАННЯ ВАРІАНТУ 5

1. ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ

1. Спостереження, зведення та групування відносяться до:

- А) загальних (діалектичних) методів статистики праці;
- Б) загальнонаукових методів статистики праці;

- В) специфічних (конкретно-наукових) методів статистики праці.
2. Процес реформування національної статистики праці передбачає:
- А) вдосконалення інформаційної бази системи показників;
 - Б) розроблення методики вивчення реальної заробітної плати;
 - В) приведення у відповідність структури витрат на оплату праці.
3. Головне завдання допомоги МОП полягає у:
- А) запровадженні міжнародно визнаних концепцій та визначень;
 - Б) наданні технічної допомоги;
 - В) консультативних послугах з питань статистики праці.
4. Системи показників статистики праці та зайнятості у різних країнах:
- А) відповідають вимогам рекомендацій МОП;
 - Б) не однакові за кількісним складом;
 - В) не однакові за якісним складом.
5. До основних проблем у сфері статистики праці відносяться:
- А) проблеми зайнятості;
 - Б) проблеми зі ставністю показників статистики трудових ресурсів;
 - В) вивчення проблеми перепідготовки, перекваліфікації робочої сили.
6. Джерелом отримання інформації про процеси, які відбуваються на ринку праці, є:
- А) опитування громадян України у віці 15-70 років з питань економічної активності;
 - Б) щоквартальні вибіркові обстеження населення з питань економічної активності;
 - В) анкетне опитування громадян України у віці 16-60 років один раз на рік з питань економічної активності.
7. Відношення зайвого обігу за звільненням за період до середньооблікової чисельності працівників – це коефіцієнт:
- А) обігу за звільненням;
 - Б) плинності;
 - В) необхідного обігу.
8. Відношення звільнених з підприємства за період до середньооблікової чисельності працівників – це коефіцієнт:
- А) обігу за звільненням;
 - Б) плинності;
 - В) необхідного обігу.
9. Витрати праці на виробництво продукції можуть біти виражені у:
- А) людино-годинах;
 - Б) людино-днях;
 - В) людино-місяцях, людино-кварталах.
10. Показник, який характеризує середній обсяг продукції, виробленої одним робітником за одну годину фактично відпрацьованого часу – це:
- А) показник середньодобового виробництва продукції;
 - Б) показник середньогодинного виробництва;
 - В) показник середнього виробництва.

2. ТЕОРЕТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Розкрити питання «Статистика робочого часу»

Необхідно дослідити:

- поняття робочого часу, його облік та структура та показники використання,
- методику побудови й аналізу балансу робочого часу,
- показники змінності, безперервності, інтегральний показник завантаження робочих місць.

Рекомендована література для розкриття теоретичного питання:

1. Мекшун Л.М. Лекція 5 «Статистика робочого часу». [Електронний ресурс]: дистанційний курс Moodle для студентів. URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=311>

2. Статистика праці. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Управління персоналом та економіка праці» всіх форм навчання/ Укл. Забаштанський М.М., Мекшун Л.М. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 36 с.

3. Статистика праці. Луняк І.В. - INST46044U_DIST [Електронний ресурс]: дистанційний курс Moodle для студентів. К.: КНЕУ, 2019 - URL: <http://dom.kneu.kiev.ua/enrol/index.php?id=904>

4. Бараник З. П. Статистика праці: Навч. посібник. Розділ 5. К.: КНЕУ, 2003. С.68-108.

3. ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Розв'язати задачі:

Задача 1.

Середньооблікова чисельність промислово-виробничого персоналу на підприємстві у звітному році – 120 осіб. Обсяг товарної продукції – 1280 тис. грн. У плановому році продуктивність праці підвищиться на 8 %, а обсяг виробництва продукції – на 5 %.

Обчислити чисельність промислово-виробничого персоналу в плановому році.

Задача 2.

Середньооблікова чисельність промислово-виробничого персоналу (ПВП) на підприємстві у базовому році склала 2500 чоловік, випуск товарної продукції – 25570 тис.грн. У плановому році обсяг товарної продукції має становити 26800 тис.грн., а продуктивність праці підвищиться на 6%. Визначити: 1) рівень продуктивності праці у базовому і плановому роках; 2) чисельність ПВП, очікувану у плановому році. Зробити висновки.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РОЗРАХУНКОВО-ГРАФІЧНОЇ (КОНТРОЛЬНОЇ) РОБОТИ

За виконання розрахунково–графічної (контрольної) роботи здобувач вищої освіти може набрати максимального 10 балів, розподіл яких за формами роботи наведений нижче.

Критерії оцінювання розкритого теоретичного питання контрольної роботи

Оцінка	Критерії	Сума балів
A	Студент правильно оформив викладення теоретичного питання з посиланнями на використані джерела, поставив завдання та визначив проблематику, дав правильну й вичерпну відповідь на всі поставлені завдання, при цьому показав глибокі знання понятійного апарату та літературних джерел, вміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ.	4
B	Студент правильно оформив викладення теоретичного питання з посиланнями на використані джерела, поставив завдання та визначив проблематику, в цілому вирішив всі поставлені завдання, але не зміг переконливо аргументувати свою відповідь, допустив окремі помилки у використанні понятійного апарату, показав невичерпні знання літературних джерел.	3,5
C	Студент правильно оформив викладення теоретичного питання з посиланнями на використані джерела, поставив завдання та визначив проблематику, в цілому виконав більшість поставлених завдань, на інші дав неповну відповідь, при цьому не зміг переконливо аргументувати свою відповідь, допустив окремі помилки у використанні понятійного апарату, показав поверхневі знання літературних джерел.	3
D	Студент не дав посилання на використані джерела, в основному правильно поставив завдання та визначив проблематику, але частково виконав завдання, ухилився від аргументації, показав незадовільні знання понятійного апарату та не дав списку використаних джерел	2
E	Студент не дав посилання на використані джерела, неправильно поставив завдання, не визначив проблематику, дав неправильні або неповні відповіді на запитання, ухилився від аргументації, показав незадовільні знання понятійного апарату та спеціальної літератури.	1
FX	Студент не здав роботу.	0

Критерії оцінювання практичного завдання (2 задачі) контрольної роботи

Ступінь розв'язання задач	Кількість балів
Задача повністю розв'язана, наведені всі формули і розрахунки, зроблені висновки	2 (x 2)
Задача повністю розв'язана, наведені всі формули і розрахунки, не зроблені висновки	1,5 (x 2)
Задача розв'язана, але немає формул і висновків	1 (x 2)
Задача не розв'язана	0

Критерії оцінювання тестового завдання (10 тестів) контрольної роботи

Кількість правильних відповідей на тести	Кількість балів
8-10	2
6-7	1,5
4-5	1
3 і менше	0

ВИКОРИСТАНА ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бараник З. П. Статистика праці: навч. Посібник. К.: КНЕУ, 2003. 246 с.
2. Бараник З. П. Статистика праці: навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2005. 200 с.
3. Горна М.О., Іщук Я.В. Статистичне оцінювання факторів інвестиційної привабливості України / Інформаційно-методичне забезпечення функціонування соціально-економічних систем різного рівня : колективна монографія. / за заг. ред. д-ра економ. наук, проф. О.К. Єлісеєва. Д : ЛІРА, 2018. с. 52-67.
4. Зайнятість, праця та соціальний захист населення: вітчизняний та зарубіжний досвід. / За ред. к.е.н., професора Т. М. Кір'ян. К.: 2017. 245 с. URL: <http://ipzn.org.ua/wp-content/uploads/2018/01/Kolektyvna-monografiya-2017-rik..pdf>.
5. Керівництво з гармонізації статистики інспекції праці. [Електронний ресурс]. URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-budapest/documents/publication/wcms_551192.pdf.
6. Кількісні методи в економіці. Панасенко І.В. INST260U [Електронний ресурс]: дистанційний курс Moodle для студентів. К.: КНЕУ, 2019 URL: <http://dom.kneu.kiev.ua/enrol/index.php?id=900>.
7. Розрахунково-графічна робота (РГР). [Електронний ресурс]. URL: <https://ua.kursoviks.com.ua/naukovi-roboty/rozrakhunkovo-grafichna-robota>
8. Статистика праці. [Електронний ресурс]. URL: <https://library.if.ua/books/77.html>.
9. Статистика праці : метод. вказівки до викон. самотійної роботи для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітньої програми «Економіка» галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спец. 051 Економіка денної та вечірньої форм навч. / уклад. А.І. Гордійчук. Луцьк : ЛНТУ, 2023. 43 с.

10. Статистика праці. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Управління персоналом та економіка праці» всіх форм навчання/ Укл. Забаштанський М.М., Мекшун Л.М. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 36 с.
11. Статистика праці. Луняк І.В. - INST46044U_DIST [Електронний ресурс]: дистанційний курс Moodle для студентів. К.: КНЕУ, 2019. URL: <http://do-m.kneu.kiev.ua/enrol/index.php?id=904>.
12. Судові та правоохоронні органи : метод. вказівки до написання контр. роботи для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форми навчання спец. 081 «Право» освіт.-проф. програмою "Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ЧНТУ, 2020. – 53 с.
13. Обстеження підприємств з питань статистики праці. Остання модифікація 04.11.21 року. [Електронний ресурс]. URL: https://ukrstat.gov.ua/metaopus/2022/1_02_02_01_2022.htm.
14. Український ринок праці: імперативи та можливості змін : колективна монографія / за наук. ред. д.е.н., проф. І.Л. Петрової, к.е.н. В.В. Близнюк ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2018. 356 с. URL: <http://ief.org.ua/docs/mg/306.pdf>.
15. Шепель І.В. Організація обліку і контролю оплати праці на аграрних підприємствах та запропоновані шляхи їх удосконалення. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Випуск 35. С.151-158. URL: http://bses.in.ua/journals/2018/35_2_2018/30.pdf.